

سند راهبردی بنیاد رز - پیش‌نویس دوم

۱. بیانیه ارزش

تأکیدات سال‌های اخیر مقام معظم رهبری بر آسیب‌شناسی سبک زندگی^۱ و رواج فرهنگ غربی^۲ و دستوری نبودن تحولات سبک زندگی و نیاز مبرم به فرهنگ‌سازی^۳ و قرآن‌محوری در معماری سبک زندگی^۴ و همچنین نگاه جهادی به اصلاح سبک زندگی^۵ از یک‌سو اهمیت و ضرورت موضوع مذکور را می‌رساند و از سوی دیگر، حدود و ثغور و محورهای فعالیت و نقش نخبگان و الگوها^۶ در آن را بیان می‌کند. ترویج سبک زندگی اسلامی، جامعه ایرانی را نسبت به هجمله‌های استعماری متحد، مقتدر، توانمند و کارآ می‌سازد.

۲. بیانیه چشم‌انداز

ایران در سال ۱۴۱۴ جامعه‌ای ست پیشرفته و تکامل‌یافته مبتنی بر ارزش‌های معنوی و الهی مأخوذ از قرآن و سنت که قادر است:

۱. ارزش‌های متعالی اجتماعی را متناسب با نیازهای جامعه، بر مبنای حجیت، از منابع دینی استنباط نماید.
۲. شبکه تحقیقات و ارتباطات نخبگان و خواص^۷ را حول موضوعات مرتبط با سبک زندگی سامان دهد.
۳. الگوهای اجتماعی هم‌راستا با ارزش‌های فرهنگی را به صورت طبیعی در گروه‌های مرجع قرار دهد.
۴. به صورت خودکار مانع نفوذ فرهنگ‌ها و ارزش‌های غیرمتناسب با ساختار جامعه اسلامی شود.
۵. ارضای نیازهای معنوی و مادی افراد جامعه را به نحوی بسترسازی نماید که تأمین‌کننده آخرت و دنیای تک‌تک آنان باشد.

^۱ یکی از ابعاد پیشرفت با مفهوم اسلامی عبارت است از سبک زندگی کردن، رفتار اجتماعی، شیوه‌ی زیستن - اینها عبارة اخرای یکدیگر است - این یک بُعد مهم است... باید آسیب‌شناسی کنیم؛ یعنی توجه به آسیب‌هایی که در این زمینه وجود دارد و جستجو از علل این آسیبها. چرا فرهنگ کار جمعی در جامعه‌ی ما ضعیف است؟ این یک آسیب است... اینها بخشهای گوناگونی از مسائل سبک زندگی است، و ده‌ها مسئله از این قبیل وجود دارد؛ که بعضی از اینهایی که من گفتم، مهمتر است. این یک فهرستی است از آن چیزهایی که متن تمدن را تشکیل میدهد. فضاوت درباره‌ی یک تمدن، مبتنی بر اینهاست. ۲۳/۰۷/۱۳۹۱

^۲ یکی از خصوصیات فرهنگ غربی، عادی‌سازی گناه است؛ گناه‌های جنسی را عادی میکنند. امروز این وضعیت در خود غرب به فضاحت کشیده شده... فرهنگ غربی فقط هواپیما و وسائل آسایش زندگی و وسائل سرعت و سهولت نیست؛ اینها ظواهر فرهنگ غربی است، که تعیین‌کننده نیست؛ باطن فرهنگ غربی عبارت است از همان سبک زندگی مادی شهوت‌آلود گناه‌آلود هویت‌زدا و ضد معنویت و دشمن معنویت. ۲۳/۰۷/۱۳۹۱

^۳ بنده طرفدار این نیستم که حالا در مورد لباس، در مورد مسکن، در مورد سایر چیزها، یکباره یک حرکت جمعی و عمومی انجام بگیرد؛ نه، این کارها باید بتدریج انجام بگیرد؛ دستوری هم نیست؛ اینها فرهنگ‌سازی لازم دارد. همان طور که گفتم، کار نخبگان است، کار فرهنگ‌سازان است. و شما جوانها باید خودتان را برای این آماده کنید؛ این، رسالت اصلی است. ۲۳/۰۷/۱۳۹۱

^۴ اگر در جوامع بشری قرآن حاکم باشد، هم سعادت دنیا هست، هم علو معنوی هست. راه سلامت را، راه امنیت را، راه امنیت روانی را قرآن به روی ما باز میکند؛ راه عزت را قرآن به روی ما باز میکند؛ راه زندگی درست را و سبک زندگی سعادت‌آمیز را قرآن به روی ما باز میکند. ما از قرآن دوریم. اگر با قرآن آشنا شویم، با معارف قرآن انس پیدا کنیم و فاصله‌ی خودمان را با آن چیزی که قرآن برای ما خواسته است، بسنجیم، حرکت ما سریع‌تر خواهد بود؛ راه ما روشن‌تر خواهد بود؛ هدف این است. ۱۸/۰۳/۱۳۹۲

^۵ جهاد اصلاح سبک زندگی که عرض کردیم متن تمدن اسلامی این [جهاد] است... ۰۱/۰۵/۱۳۹۲

^۶ تهران، از یک طرف نماد آبادانی، صلاح، سعادت و سبک زندگی در کشور است و از طرف دیگر به عنوان الگو و خط‌دهنده برای شهرهای سراسر کشور، مطرح است. ۲۳/۱۰/۱۳۹۲

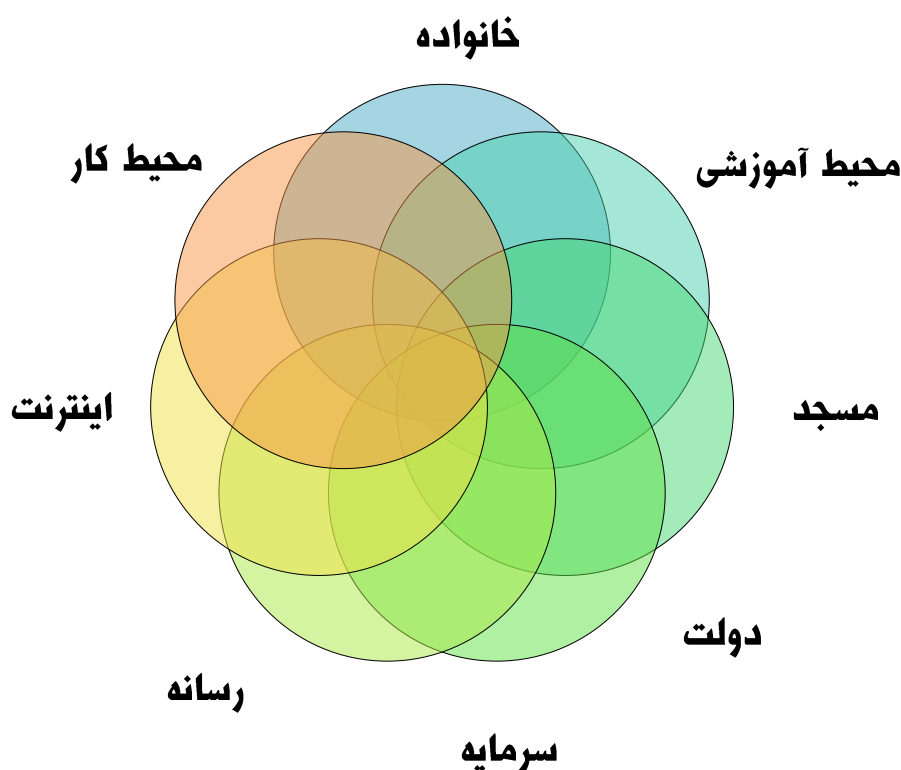
۳. بیانیه مأموریت

طرح رُز درصدد است در مسیر تحوّل صحیح سبک زندگی جامعه اسلامی ایران، به سوی تعالی و تکامل و پیشرفت دنیوی و اُخروی، آسیب‌ها و راه‌حل‌ها را بسنجد و از ارزیابی وضع موجود جامعه، با آنچه مطلوب است، برنامه‌ای برای تغییر و مدلی برای حرکت و انتقال ارائه کند.

برای این منظور تلاش می‌نماید اهداف ذیل را از طریق سامان دادن برنامه‌ها و پروژه‌هایی تأمین کند:

۱. اولویت‌گذاری و حساسیت‌نخبگان و اهتمام آنان به آسیب‌های سبک زندگی
۲. همگرایی و همکاری نخبگان در تحلیل و طراحی سبک زندگی مطلوب اسلامی
۳. روشن بودن موضع دین اسلام نسبت به هر کدام از عملکردها و فعالیت‌های خُرد زندگی
۴. حرکت الگوهای اجتماعی تأثیرگذار در سبک زندگی جامعه ایرانی به سوی سبک مطلوب
۵. تبدل پیوسته گروه‌های مرجع و حذف الگوهای ناسالم و جایگزینی الگوهای سالم در یک مکانیزم خودکار
۶. حضور سرویس‌های یکپارچه خدماتی در عرصه سبک زندگی با مشارکت نهادهای نظام
۷. دسترسی آسان مردم به آگاهی‌ها و دانش‌های مورد نیاز برای سامان‌دادن به فرهنگ شخصی و اجتماعی

۴. حوزه‌های استراتژیک

۴/۱. خانواده

خانواده اصلی‌ترین بازیگر در ترسیم سبک زندگی‌ست. هر انسانی به محض حضور در عالم دنیا، خود را در میان خانواده می‌یابد و کلیدی‌ترین رفتارهای خود را؛ در تغذیه، کار، تفریح و... از خانواده می‌آموزد.

۴/۲. مسجد

از اوان کودکی، حضور در مسجد محلّ در کنار والدین، فصل جدیدی از روابط اجتماعی را می‌گشاید که می‌تواند تأثیر مهمی در سبک زندگی آتی هر فرد بازی نماید.

۴/۳. محیط آموزشی

با اجباری شدن آموزش، محیط مدرسه، دبیرستان و دانشگاه بیشترین سهم از زمان و اوقات فعالیت هر فرد را معمولاً از هفت سالگی تا بیست سالگی به خود اختصاص می‌دهد.

۴/۴. رسانه

تلویزیون و شبکه‌های آن، روزنامه، رادیو و مجلاتی که در تیراژ وسیع اطلاعات خود را منتشر می‌نمایند، در شکل دادن سبک زندگی نقش مهمی را ایفا می‌نمایند.

۴/۵. اینترنت

اگر چه می‌توان اینترنت را هم یک رسانه دانست، اما توانایی‌های برتری که دارد، آن را مستقل از رسانه‌ها کانون توجه قرار می‌دهد. در سال‌های اخیر این ابزار نقش‌های ویژه‌ای را در ترسیم سبک زندگی بر عهده گرفته است.

۴/۶. محیط کار

پس از پایان دوره‌های آموزشی، آحاد جامعه نقش فعال خود را در بازار کار می‌یابند و تا پایان دوره توانمندی خویش، معظم ساعات فعالیت روزانه خویش را در محیط کار سپری می‌نمایند. از این رو، محیط کار نیز به سهم خود از حوزه‌های تأثیرگذار بر سبک زندگی‌ست.

۴/۷. دولت

تصمیمات سیاسی، فرهنگی و حتی اقتصادی دولت به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر سبک زندگی تأثیر می‌گذارد و می‌تواند در درازمدت تغییرات بنیادین و جهت‌داری را شکل دهد.

۴/۸. سرمایه

با توجه به سهم تأثیرگذاری که سرمایه در پیدایش پروژه‌ها و طرح‌های تولیدی و خدماتی و همچنین تحقیق و پژوهش دارد، بر تصمیم‌گیری‌هایی سایه می‌اندازد که سبک زندگی را تغییر می‌دهند. بنابراین سرمایه و سرمایه‌گذاری نیز یکی از حوزه‌های راهبردی در مسأله سبک زندگی به شمار می‌رود.

۵. اهداف استراتژیک

۵/۱. ارتقاء آگاهی‌های عمومی

آحاد افراد جامعه معمولاً به دلیل عادت به سنت‌ها و باورهای فرهنگی، تغییر را به سختی می‌پذیرند. آگاهی‌های آنان نیز با توجه به تهاجم صورت گرفته به عرصه فرهنگ، در سده‌های اخیر، با نفوذ بیگانگان در کشور، دستخوش کاستی‌هایی شده است. نخستین هدف تفهیم خوب و کامل صورت مسئله برای مردم است.

۵/۲. تقویت توجه متخصصین

گروهی از نخبگان جامعه نیز که تحصیلات خود را در خارج از کشور گذرانده‌اند و پاره‌ای که در داخل، لکن به واسطه کتب منتشر شده در غرب، بعضی از آن‌ها به گفته‌هایی باور و ایمان یافته‌اند که مانع پذیرش سبک زندگی اسلامی می‌گردد. ناآگاهی آنان ناشی از شناخت سطحی از غرب و بی‌اطلاعی از عمق تهاجم فرهنگی‌ست. توجه دادن این بخش کلیدی از فرهنگ‌سازان جامعه به موضوع سبک زندگی و مخاطرات آن یکی از اهداف راهبردی به شمار می‌رود.

۵/۳. اطلاع‌رسانی به مسئولین

پاره‌ای از خواصی که اداره امور جامعه را بر عهده دارد، در ساحت‌ها و حوزه‌های مختلف، در میان آنان افرادی یافت می‌شوند که اعتقاد به آرمان‌های نظام دارند و مصرّ به تحقق کامل اسلام در نظام اجتماعی، اما با بی‌خبری از مکانیزم تحول و تطور سبک زندگی، با طرح‌های اصلاحی به مقابله بر می‌خیزند.

گروهی از این دسته حقیقتاً ناآگاهند که با اطلاع‌رسانی مناسب می‌توان موافقت‌شان را جلب نمود، اما دسته‌ای نیز یافت می‌شوند که منفعت شخصی یا سازمانی کوتاه‌مدت و زودبازده را بر منافع نظام اجتماعی ترجیح می‌دهند. دسته اخیر معمولاً می‌دانند چه آثاری بر اصلاح و تغییر مترتب است، ولی گذر از منافع را نمی‌پسندند. البته که اگر این گروه نیز نسبت به منافع سرشار اصلاح سبک زندگی و تغییر آن توجه شوند، متوجه انتفاع عظیمی که برای خود آنان در پی دارد شده، امید است همگام با تحول پیش روند.

۵/۴. تداوم مبارزه با مطامع بیگانگان و دول استعمارگر

از دیرباز کشورهای اسلامی مورد بغض و کینه استعمارگران قرار داشتند و اغراض منفعت‌طلبانه این دولت‌های استعمارگر اقتضا می‌کرده تا جلوی هر تغییر صحیح و اصلاح مناسبی را بگیرند و با استفاده از ابزارهایی که در اختیار دارند کار را بر مصلحان اجتماعی دشوار کنند. بی‌تردید این دولت‌ها پیوسته برای مداخله در کشور و فرهنگ آن هزینه خواهند کرد. یکی از اهداف استراتژیک مبارزه دائم با این مداخلات است.

۶. استراتژی‌ها

۶/۱. استراتژی‌های تحقق هدف اول

هدف اول: ارتقاء آگاهی‌های عمومی	
ردیف	نام استراتژی
۱	ارتقاء کیفی و کمی محصولات رسانه‌ای در جهت سبک زندگی مطلوب

۲	افزایش تیزرها و تولیدات تبلیغی و آگاهی‌بخش
۳	پرهیز از برخوردهای سلبی و دستوری و اهتمام به اطلاع‌رسانی مبتنی بر اختیار
۴	تولید کتاب، مقاله، فیلمنامه و آثار محتوایی
۵	شناسایی الگوهای اجتماعی مردم و فرهنگ‌سازی در میان آنان
۶	تدوین کتاب‌های آموزشی در حوزه سبک زندگی برای استفاده در دوره‌های آموزش عمومی
۷	برگزاری دوره‌های توجیهی برای معلمان و مربیان آموزش و پرورش

۶/۲. استراتژی‌های تحقق هدف دوم

هدف اول: تقویت توجه متخصصین	
ردیف	نام استراتژی
۱	تلاش برای تحقق کرسی‌های آزاداندیشی
۲	تشکیل گروه‌های دانشجویی حامی اصلاح سبک زندگی
۳	جمع‌آوری آراء در حوزه سبک زندگی و اطلاع‌رسانی به متخصصین
۴	پرهیز از خط‌کشی‌های سیاسی و به میدان آوردن تمام ظرفیت جامعه
۵	تأسیس رشته‌های تخصصی سبک زندگی

۶/۳. استراتژی‌های تحقق هدف سوم

هدف اول: اطلاع‌رسانی به مسئولین	
ردیف	نام استراتژی
۱	تولید گزارش‌های آماری از تغییر وضعیت
۲	ایجاد نمایشگاه‌های کوچک و سازمانی در تبیین وضعیت و تغییرات آن

۳	برگزاری دیدارهای رسمی بین متخصصین و مسئولین
۴	ارائه طرح‌های جذاب در حوزه سبک زندگی به نهادهای دولتی

۶/۴. استراتژی‌های تحقق هدف چهارم

هدف اول: تداوم مبارزه با مظاهر بیگانگان و دول استثمارگر	
ردیف	نام استراتژی
۱	توجه ویژه به بیداری اسلامی به عنوان نقطه آغاز فروپاشی استعمار
۲	اطلاع‌رسانی به سازمانی امنیتی برای شناسایی و مقابله با جریان‌های هدفدار
۳	تولید شاخص‌های کنترل تأثیر بر سبک زندگی، در راستای تشخیص وجود یا عدم وجود دست‌های پشت پرده استثماری در هر پروژه فرهنگی

سیدمهدی موسوی موشح

۲۶ شوال المکرم سنه ۱۴۳۶ - قم المقدسه

